

Links en de Syrische Revolutie

GILBERT ACHCAR,
JOSEPH DAHER,
YUSEF KHALIL,
YASSER MUNIF
E.A.

Links en de Syrische revolutie

Met uitzondering van de inleiding zijn de teksten in deze brochure verschenen op de site van Grenzeloos. Voor deze uitgave zijn er alleen een klein aantal typfouten gecorrigeerd en een enkele keer is een verduidelijkende opmerking toegevoegd. Deze redactionele toevoegingen staan tussen []. Verder zijn er op een aantal plaatsen tussenkopjes toegevoegd. De in de kop vermeldde datum is de datum van publicatie van het vertaalde artikel op Grenzeloos De oorspronkelijke plaats en voor zover bekend datum van publicatie staat steeds onderaan de artikelen.

Gilbert Achcar groeide op in Libanon en doceert politieke wetenschappen aan de School of Oriental and African Studies in Londen. Hij schreef diverse boeken over het Midden Oosten en heeft een blog op Znet. Grenzeloos publiceert regelmatig artikelen van hem.

Joseph Daher is lid van de organisatie ‘Syrische Revolutionair Linkse Stroming’ en heeft een blog op blogsyriafreedomforever.wordpress.com.

Yusef Khalil schrijft voor het Amerikaanse blad Socialist Worker de krant van de International Socialist Organisation in de Verenigde Staten.

Yasser Munif is professor aan het Emerson College in Boston en bracht onlangs een bezoek aan Syrië.

Dit is een uitgave van Grenzeloos
www.grenzeloos.org

Deze brochure is te bestellen door €4,- over te maken op rekening 5571638 t.n.v Grenzeloos o.v.v. brochure Syrië. Geef duidelijk aan op welk adres u de brochure wenst te ontvangen. Wilt u meerdere exemplaren bestellen neem dan even contact met ons op via redactie@grenzeloos.org.

Prijs: € 2,50

layout: Fleur Heinze

Links en de Syrische revolutie

Inleiding

November 2013

In maart 2011 werd er, gestimuleerd door de ontwikkelingen in Tunesië en Egypte, ook in Syrië gedemonstreerd tegen het dictatoriale regime van Bashar al-Assad. De betogers eisten politieke hervormingen, burgerrechten en het einde van de al sinds 1963 van kracht zijnde noodtoestand. Naast een aantal schijnconcessies aan de betogers beantwoorde het regime de inmiddels tot een opstand uitgegroeide protesten met grenzeloos geweld. Demonstranten werden doodgeschoten, opstandige dorpen en steden gebombardeerd. Alleen al in de eerste maand vielen er 3.000 doden onder de demonstranten.

Als reactie op het geweld van het regime, dat opereert als een bezettingsleger in eigen land, vormden zich ook gewapende lokale verzetsgroepen die in beperkte mate versterkt werden door overlopende militairen van het regeringsleger. Ook jihadistische groepen gesteund door Al Qaida in Irak mengden zich met hun eigen agenda (de vestiging van een islamitische staat) in de strijd.

In de burgeroorlog zijn inmiddels ruim 110.000 doden gevallen en een half miljoen gewonden en verminkten. Vier miljoen Syriërs zijn binnen Syrië gevlucht en 2 miljoen naar de omliggende landen met name Libanon en Irak. Een derde van de Syrische bevolking heeft geen huis meer en de bombardementen en aanslagen van het Assad regime gaan dagelijks door.

De aanval met gifgas op een wijk in Damascus op 21 augustus waarbij 1400 mensen omkwamen was voor de regering Obama aanleiding om te dreigen met luchtaanvallen op Syrische doelen. De weerstand daartegen, zowel van Assads internationale bondgenoten en wapenleveranciers, Rusland en China, als ook van de Amerikaanse publieke opinie leidde er toe dat deze plannen niet doorgezet werden, al is het gevaar van een Amerikaanse interventie niet geheel verdwenen.

De burgeroorlog in Syrië heeft zich ontwikkeld tot het meest bloedige conflict in deze eeuw. De ontwikkeling ervan zal ook in sterke mate de ontwikkeling van de hele Arabische revolutie bepalen. We kunnen niet afzijdig blijven in deze strijd die zoveel levens verwoest en waarbij zoveel op het spel staat. Een linkse beweging die in deze situatie niet zijn uiterste best doet om de onderdrukten in hun strijd te steunen is naar onze mening de naam linkse beweging niet waard.

Helaas hebben grote delen van de linkse beweging ook internationaal grote moeite om in deze situatie de juiste kant te kiezen. Aan de ene kant zijn er krachten die zich feitelijk afzijdig houden omdat ze - in navolging van de grote media - het verzet

vooral zien als islamitisch verzet. Hun afzijdigheid komt neer op de stelling dat je of door de hond (Assad) of door de kat (de islamisten) wordt gebeten.

Daar tegenover staan linkse krachten die hun standpunt geheel laten bepalen door de benadering: de vijanden van mijn vijanden zijn mijn vrienden. Zij beschouwen het regime van Assad en haar bondgenoten Hezbollah, Rusland en Iran als behorend tot een 'anti-imperialistisch' blok dat beschermd moet worden tegen de Amerikaanse agressie. Zij zien daarbij over het hoofd dat de 'anti-imperialist' Assad inmiddels een van de grootste moordenaars van deze eeuw is en ze geven zich geen rekenschap van het feit dat de Amerikaanse regering, ook als ze over wil gaan tot het bombarderen van Syrië dat niet doet om het moorddadige regime van Assad ten val te brengen, maar dat ze het regime slechts wil verzwakken om er des te beter zaken mee te kunnen doen. Wat de Amerikanen en hun bondgenoten vooral vrezen is een voortzetting van de Syrische revolutie en de Arabische revolutie in het algemeen.

De voortzetting van die revolutie, hoe zwak en bedreigd die op dit moment ook is, is voor ons het centrale gegeven in de strijd in Syrië en de hele Arabische wereld. Achter het geweld van de gewapende strijd gaat een volksrevolutie schuil. Een revolutie waarin Syriërs proberen hun lot in eigen hand te nemen. Het revolutionaire proces in Syrië en in de rest van de Arabische wereld zal niet op korte termijn tot een overwinning leiden. Het zal een langdurig proces zijn waarbij terugslagen en perioden van opgang elkaar af zullen wisselen en waarbij zich allerlei onverwachte wendingen voor kunnen doen. Het steunen van dit revolutionaire proces in al zijn zwakheid en grilligheid moet voor links voorop staan.

Daarom strijden we tegen een militaire interventie die niet alleen nog meer doden en verwoesting in Syrië zal betekenen, maar ook het regime van Assad het voorwendsel zal geven te strijden tegen de imperialistische agressie en het hem mogelijk zal maken zijn tegenstanders als agenten van het imperialisme af te schilderen.

Het gevaar van de groeiende kracht van de gewapende islamistische groepen moet niet onderschat worden. Maar er is geen reden om aan te nemen dat zij per se de overhand zullen krijgen in het verzet. En de beste manier om dat te voorkomen is te strijden tegen een Amerikaanse interventie en voor steun aan het revolutionaire proces, dat vorm krijgt in het volksverzet en allerlei vormen van zelforganisatie van de bevolking in de gebieden waar de strijdkrachten van het regime verdreven zijn.

Van sommige kanten wordt gepleit voor een politieke oplossing van het conflict. Dat klinkt natuurlijk sympathiek, maar in de praktijk gaat achter de formule van een 'politieke oplossing' een akkoord met het regime schuil. Een regime waarvan het moorddadige karakter inmiddels wel duidelijk genoeg is gebleken en dat bij een eventuele politieke oplossing er niet voor terug zal deinzen om de meest

gruwelijke represailles te nemen tegen dat deel van de bevolking dat zich tegen haar heerschappij heeft verzet.

Het regime van Assad krijgt op grote schaal buitenlandse militaire steun, met name van Rusland en Iran. Daarnaast zijn er eenheden van Hezbollah die zich direct in de strijd hebben gemengd aan de kant van het regime. Het gewapende verzet krijgt geen of maar mondjesmaat buitenlandse steun. De reden dat de VS en de Europese landen het verzet niet met wapens steunen is dat ze geen van de verzetsorganisaties politiek controleren of zelfs maar vertrouwen.

Door de militaire steun van Rusland en Iran kan het moorddadige regime doorgaan met het bombarderen en uitmoorden van de opstandige bevolking, zonder dat die zich daar doeltreffend tegen kan verzetten. Als argument tegen het bewapenen van de opstandelingen wordt ingebracht dat dit de strijd zal verergeren en verlengen. Dat is een onwaarsachtig argument. Assad gebruikt zijn wapentuig nu op grote schaal tegen de ongewapende burgerbevolking. Alleen een militaire nederlaag van het regime kan een einde maken aan de moorden en bombardementen.

In deze brochure hebben we een aantal teksten bijeengebracht die de afgelopen periode op de Grenzeloosite zijn verschenen en die de achtergrond van de Syrische revolutie en burgeroorlog belichten. Teksten die kunnen helpen om tot een beter inzicht in de situatie te komen.

In het eerste artikel schetst Yusef Khalil hoe de opstand in Syrië - geïnspireerd door de ontwikkelingen in Tunesië en Egypte - begon en hoe het regime daar in eerste instantie op reageerde met een combinatie van (schijn)toegevingen en repressie. Khalil gaat ook in op de rol van het Lokale Coördinatie Comité en de eisen die zij naar voren brengt.

In het tweede artikel met de titel “de Arabische revolutie gaat door” plaatst Gilbert Achcar de ontwikkelingen in Syrië in het kader van de revolutie in de hele Arabische regio en benadrukt dat mislukkingen, tegenslagen, tragedies, valkuilen en gekonkel onvermijdelijk zijn.

In het daarop volgende artikel gaat Achcar in op de discussie over een Westerse interventie in Syrië. Hij legt uit wat de verschillen zijn tussen de situatie in Syrië en die indertijd in Libië en concludeert: “Buitenlands ingrijpen zou tot een catastrofe kunnen leiden voor de regio en voor Syrië en moet afgewezen worden door alle voorstanders van democratie en vrijheid voor de Syriërs.” In het stuk daarna gaat Achcar in op het Syrische verzet en de rol van de islamisten. Daarna hebben we delen van een interview met Achcar opgenomen onder de titel “Het einde van het Syrische regime is onvermijdelijk” waarin hij ingaat op de rol van de VS.

Joseph Daher van de organisatie ‘Syrische Revolutionair Linkse Stroming’ bespreekt in het daarop volgende interview zowel de achterliggende oorzaken van

de opstand als de vormen van zelforganisatie in het revolutionaire proces. Daarna volgt een verklaring van een zestal linkse organisaties uit de regio, waaronder de ‘Syrische Revolutionair Linkse Stroming’, waarin ondubbelzinnig stelling wordt genomen tegen een westerse interventie en voor steun aan het revolutionaire proces.

Het laatste stuk is de transcriptie van een radio interview met Yasser Munif onder de veelzeggende titel “De Syrische Revolutie en de taken van links”, waarin Munif verslag doet van zijn bezoek aan bevrijd gebied in noord Syrië en links oproept om zich te verdiepen in de complexiteit van het proces in Syrië en daadwerkelijke solidariteit te ontwikkelen.

Behalve de hier afgedrukte artikelen zijn er de afgelopen tijd op de Grenzeloos site nog veel meer artikelen over de Arabische revolutie verschenen. Daarnaast verschijnen op de site ook artikelen over ontwikkelingen in andere delen van de wereld waaronder natuurlijk ook Nederland. Wilt u de ontwikkelingen hier en elders op de voet volgen kijk dan regelmatig op de Grenzeloos site www.grenzeloos.org. Wilt u uw ervaringen, analyses of opvattingen met anderen delen, of heeft u suggesties voor artikelen of bijdragen neem dan contact met ons op via redactie@grenzeloos.org.

Repressie en verzet in Syrië

Yusef Khalil, 22 juni 2011

Het regime van president Bashar al-Assad probeert met brutaal geweld de protesten de kop in te drukken. De massaprotesten begonnen in maart in Daraa, nadat de politie daar enkele tieners oppakte en martelde voor het aanbrengen van anti-regime graffiti, geïnspireerd op de Tunesische en Egyptische revoluties.

Aanvankelijk leek het erop dat de protesten beperkt zouden blijven maar ook in andere steden kwam de bevolking in beweging. De protesten begonnen etnische en religieuze scheidslijnen te overstijgen. Op vrijdag 15 april [2011] werd het regime geconfronteerd met massaal protest nadat het de vergissing maakte te denken de protesten te kunnen beëindigen met een combinatie van repressie en beloftes van hervormingen.

De volgende week begonnen al op donderdag in de hoofdstad Damascus grote aantallen veiligheidstroepen stelling te nemen in voorbereiding op wat ondertussen een terugkerend patroon in de Arabische revoluties is: de alsmear groeiende protesten na het middaggebed op vrijdag. Die dag zelf werd elk protest – of zelfs maar het begin van een samenscholing – meteen aangevallen met traangas en kogels. Desondanks gingen duizenden mensen de straat op in Damascus en de omliggende plaatsen.

In Daraa, waar de jongens waren opgepakt, duurden de protesten voort. Nabije steden zagen ook aanzienlijke mobilisaties en repressie, bovenal in Izraa waar tenminste 10 mensen gedood werden, onder hen een zeven jaar oud kind. In Homs werd een vreedzaam protest aangevallen door met scherp schietende veiligheidstroepen – het plein waar dit gebeurde wordt nu ‘het plein van de vrijheid’ genoemd en het geweld leidde tot woedende protesten. De Syrische regering en de officiële nieuwsmedia praatten de moorden goed door de demonstranten te omschrijven als ‘salafisten’ – een fundamentalistische stroming in de Islam bekend om een intolerante houding tegenover zowel gematigde moslims als niet-moslims.

Volgens sommige bronnen vormden burgers zelfverdedigingscomités om hun buurt te beschermen tegen aanvallen door regeringstroepen maar toch doodden deze minstens acht mensen. Ooggetuigen vertellen over een alarmerende nieuwe ontwikkeling: veiligheidstroepen zouden zich voordoen als salafisten en proberen de reputatie van de demonstranten te beschadigen door het provoceren van veiligheidstroepen en plundering. Ten noorden van Homs gingen de vrouwen en kinderen van Ar-Rastan de straat op om hun solidariteit met Talbiseh te laten blijken: deze gemeente werd al enkele dagen lang belegerd en is afgesneden van elektriciteit, water en communicatieverbindingen.

Maar niet alle protesten werden beantwoord met repressie. In enkele gebieden, zoals de kustplaatsen Tartous en Baniyas, konden mensen de straat op gaan om te protesteren zonder lastig te gevallen worden door het regime. In Kamishli gingen 6000 mensen de straat op in een demonstratie met het motto 'Arabieren, Assyriërs en Koerden tegen corruptie' – een uitdrukking van de eenheid en solidariteit die de beweging kenmerkt. De volgende dag openden veiligheidstroepen het vuur en vielen er minstens 12 doden.

Het hevige geweld van het regime, dat al tientallen levens heeft gekost, bewoog twee parlementsleden uit Daraa ertoe af te treden. 'Als ik mijn mensen niet kan beschermen tegen deze verraderlijke aanvallen, heeft het voor mij geen zin om nog langer deel uit te maken van het parlement', verklaarde een van hen, Nasser Hariri, tegenover Al Jazeera.

Een van de hervormingen waar het meest naar werd uitgekeken was het opheffen van de noodtoestand die de regering bijzondere volmachten geeft. Deze 'tijdelijke' noodtoestand was al vijf decennia van kracht en gaf de regering het recht om mensen op te pakken, de media te controleren en burgers af te luisteren en te ondervragen. Maar het opheffen hiervan was niet zonder voorbehoud. De noodtoestand is dan wel opgeheven maar de wet die deze mogelijk maakt bestaat nog steeds en kan elk moment weer gebruikt worden.

En er werd een nieuwe permanente wet van kracht die strenge beperkingen oplegt aan de demonstratievrijheid. Alhoewel de wet formeel het recht om te demonstreren erkent moeten mensen vijf dagen van te voren toestemming vragen aan het ministerie van binnenlandse zaken. Het ministerie kan aanvragen weigeren of de datum, tijd, locatie en duur van de demonstratie wijzigen.

Andere wetsartikelen wijzen erop dat elke demonstratie of verzameling van mensen als 'rellen' aangemerkt kunnen worden als de regering geen toestemming heeft gegeven – ook al is er geen sprake van geweld. Het is veelbetekenend dat degene die de eerste aanvraag voor een demonstratie indiende enkele uren werd vastgehouden.

Het Syrische Lokale Coördinatie Comité, een netwerk van groepen die de protesten organiseren, heeft in een verklaring hun eisen toegelicht. Het comité roept op tot het beëindigen van het moorden en martelen door veiligheidstroepen. Er moet een einde komen aan het arresteren van vreedzame demonstranten en alle politieke en gewetensgevangenen moeten vrijgelaten worden. Daarnaast eist het comité dat de grondwet aangepast wordt om het aantal termijnen van een president te beperken, het parlement meer bevoegdheden krijgt en artikel 8 van de grondwet, dat de Ba'ath partij aanwijst als de enige regeringspartij in Syrië, wordt ingetrokken.

Deze eisen zijn op zich niet radicaal maar in de context van een dictatuur die al 50 jaar aan de macht is moet het belang ervan niet onderschat worden. Het regime

blijkt niet in staat om werkelijk te hervormen maar is wel bereid om de eigen burgers te vermoorden. Dat de regering weigert toe te geven motiveert de beweging nog meer om vooral niet op te geven. De arrogantie van de regering heeft geleid tot een escalatie van de eisen van de protestbeweging, eisen die aanvankelijk niet verder gingen dan kleine hervormingen en meer vrijheid. Allengs radicaliseert de bevolking. Het omslagpunt zoals dat plaats vond in Tunesië en Egypte is nog niet bereikt maar Syrië gaat dezelfde kant op. In stad na stad eisen demonstranten de val van het regime.

Dit is een iets ingekorte versie van een artikel dat oorspronkelijk verscheen op 25 april 2011 op socialistworker.org.

De Arabische revolutie gaat door

Gilbert Achcar, 7 december 2011

Terwijl bij rechts en in delen van links al was geconcludeerd dat de ‘Arabische Lente’ voorbij was en de opstandige massa’s het advies kregen om naar huis te gaan, hebben de afgelopen dagen ten overvloede laten zien dat het revolutionaire proces dat in Tunesië begon springlevend is. Het proces heeft zich zelfs vernieuwd en maakt een nieuwe ervaring door – een ervaring die in de komende jaren ongetwijfeld nog door andere gevolgd zal worden. De revolutie gaat door, ondanks de pogingen om deze te saboteren of af te leiden van haar progressieve en bevrijdende koers. Deze pogingen worden gesponsord door de Verenigde Staten – de beschermheer van de meeste getroffen regimes – en overzien door de bolwerken van reactie in de Arabische wereld, de oliestaatjes nabij de Perzische Golf. Deze proberen tevergeefs het revolutionaire vuur te doven met hun petrodollars. Hierin worden ze geholpen door de leiders van de Moslim Broeders, gesteund door de emir van Qatar, en de Salafistische groepen die op hun beurt weer steun krijgen van het Saudische koningshuis. De leiding van de Moslim Broeders en de Salafisten hopen in ruil voor hun diensten een deel van de macht toegeschoven te krijgen.

Overall zet de revolutie door. In Jemen werd de dag van protest tegen het ‘compromis’ dat door een breed grijnzende president Salah ondertekend werd ‘onze revolutie duurt voort’ genoemd. Het Saudische koningshuis probeert de Jemenieten dit compromis op te leggen zodat het regime van Salah kan voortbestaan, zoals het regime van Moebarak zonder Moebarak zelf grotendeels intact bleef in Egypte. Saleh zou volgens deze opzet vanachter de schermen aan de touwtjes kunnen blijven trekken. Eventueel zou hij dat vanuit het Saudische koninkrijk kunnen doen – dit land fungeert als een veilig toevluchtsoord voor corrupte despoten; het verwelkomde Ben Ali, bood Moebarak asiel aan en behandelde de gewonde Saleh.

Overall gaat de revolutie door. In Egypte zijn de massa’s opnieuw de straat opgegaan in een nieuwe opstand tegen het militaire regime. Zij realiseerden zich dat het militaire opperbevel, waarvan zij een tijd lang dachten dat het aan de kant van het volk stond, onlosmakelijk een deel – zelfs een pilaar – is van het regime dat zij wilden verjagen. De grootste en belangrijkste van de Arabische revoluties heeft nieuwe krachten opgedaan. De visie en volharding van de groepen die zich niet lieten afschrikken door tijdelijke isolatie maar de strijd voort zetten is terecht gebleken. Zij hadden vertrouwen dat de energie die 25 januari loskwam nog niet uitgeput was en hernieuwd leven zou geven aan de sociale en democratische strijd. De bewegingen voor sociale rechten en voor democratische rechten kunnen alleen succesvol zijn als ze samen optrekken. Dit gebeurde toen de potentiaat

omvergeworpen werd en zal opnieuw, en op een grotere schaal, moeten gebeuren als de arbeidersbeweging zich georganiseerd heeft.

Overall gaat de revolutie door. In Tunesië gingen de massa's opnieuw de straat op in de mijnbouwstreek van Gafsa, waar in 2008 een opstand de prelude was van de revolutie twee jaar later in Sidi Bouzid. De oorspronkelijke eis van de revolutie, het recht op werk, is opnieuw opgenomen. Zij laten zich niet bedriegen door het spektakel van de 'ordelijke transitie', opgezet door de heersende maatschappelijke 'elite' die Ben Ali opofferde maar haar positie wil behouden. De 'elite' probeert nu de oppositie van gisteren voor haar karretje te spannen.

Overall gaat de revolutie door. In Syrië verdiept de groeiende opstand zich, ondanks de gewelddadige en verschrikkelijke repressie. Steeds meer soldaten durven te deserteren om werkelijk hun plicht om het volk te kunnen verdedigen te kunnen vervullen. De oproepen tot buitenlandse militaire interventie van de rechtse vleugel van de oppositie vallen dood. Rechts hoopt dat buitenlandse interventie hen de staatsmacht op een zilveren schaalte zal aanbieden, bang als ze is dat de volksofstand op eigen kracht het regime zal verslaan.

Overall gaat de revolutie door. In Libië klinkt steeds luider protest tegen pogingen om het land te onderwerpen aan buitenlandse dictaten. De revolutionairen uit Amazigh, die zo'n grote rol speelden in de bevrijding van het land van de dictator, weigerden de nieuwe regering te erkennen omdat deze hun rechten niet waarborgde. Sociaaleconomische eisen klinken steeds luider, zowel in de regio's die het meest achter werden gesteld door het oude regime als in het hart van de hoofdstad. En dit in een context waarin de nieuwe regering geen monopolie heeft op het wapenbezit en niet in staat is de mensen die profiteerden van Khadafi's regime te beschermen.

Overall gaat de revolutie door. In Marokko boycotte een meerderheid de verkiezingen waarmee het koningshuis probeerde het protest in te kapselen in de hoop dat de 'loyale oppositie' de dreigende uitbarsting tegen zou kunnen houden. Maar de onrust duurt voort, de werkelijke oppositie blijft demonstreren. De ondraaglijke levensomstandigheden maken een uitbarsting onvermijdelijk.

Overall gaat de revolutie door. Ook in het Saudische koninkrijk waar in Qatif de bevolking zich niet liet afschrikken door de dodelijke repressie van het regime en in opstand kwam. Zij zullen doorzetten tot zij het hele Arabische schiereiland 'aansteken'. Het nieuwste ideologische wapen van het Saudische koningshuis is het langs sektarische scheidslijnen tegen elkaar opzetten van de bevolking. In deze pogingen worden ze gesteund door het obscurantistische Wahabi establishment en de VS – maar zij zullen falen. Als het Saudische koningshuis valt, zal het belangrijkste bolwerk van reactie, ouder dan hun zionistische bondgenoot, in de Arabische wereld ook vallen. Die dag zal de hele structuur van uitbuiting en onderdrukking in de Arabische wereld in elkaar storten.

Maar tot die dag moet de revolutie door gaan. Mislukkingen, tegenslagen, tragedies, valkuilen en gekonkel zijn onvermijdelijk. Zoals de belangrijkste leider van de Chinese revolutie eens zei: ‘revolutie is geen dinerpartijtje, geen essay of schilderwerk noch een borduurwerkje, zij kan niet langzaam en verfijnd voortschrijden...’ De revolutie moet doorzetten, zich altijd bewust van een ander beroemd gezegde van een van de leiders van de Franse revolutie: ‘zij die slechts halve revoluties maken, graven hun eigen graf. De creatie van een republiek is de vernietiging van alles wat haar pad blokkeert.’

Dit artikel verscheen oorspronkelijk in de Arabische editie van Al-Akhbar, deze vertaling is gebaseerd op de tekst in de Engelse editie van Al-Akhbar van 29 november 2011.

De Syrische opstand en het gevaar van interventie

Gilbert Achcar, 19 december 2011

In oktober woonde ik in Zweden een bijeenkomst bij van de Syrische oppositie met onder andere leden van de belangrijkste groepering, de Syrische Nationale Raad. Dit artikel is gebaseerd op mijn voordracht over een eventuele buitenlandse interventie in Syrië.

Ik begon met te benadrukken dat de Syrische oppositie duidelijk een stelling moet innemen over de kwestie van interventie. Nu zijn het Westen en de buurlanden van Syrië nog terughoudend maar dit kan snel veranderen als de Syrische oppositie meer en meer om interventie vraagt.

Het was het verzoek van de Libische Nationale Raad begin maart om internationale militaire interventie dat leidde tot vergelijkbare verzoeken van de Arabische Liga en de resolutie van de VN Veiligheidsraad. In de discussie over buitenlands ingrijpen in Libië toonde ik begrip voor de Libische rebellen die zich gedwongen zagen om buitenlandse steun te vragen teneinde een verovering van hun bolwerken door de troepen van Khadafi, en daarmee een bloedbad, af te wenden. Alle schuld voor het creëren van de situatie waarin buitenlandse mogendheden intervenieerden lag op de schouders van Khadafi, maar tegelijkertijd had de buitenlandse militaire interventie een hoge prijs.

De onmiddellijke politieke prijs was dat de interventie Khadafi in staat stelde zich te presenteren als de vertegenwoordiger van nationale soevereiniteit en de rebellen als agenten van westers imperialisme. Een beperkt deel van de Libische samenleving liet zich hierdoor overtuigen.

Een hogere politieke prijs was dat de buitenlandse mogendheden poogden om beslissingen te nemen voor de Libische rebellen. Deze mogendheden deden veel meer dan het stoppen van de aanvallen door Khadafi's troepen, ze vernietigden de Libische luchtmacht en een groot deel van de Libische infrastructuur. Westerse mogendheden weigerden de rebellen te voorzien van de wapens die zij nodig hadden om op eigen kracht hun land te bevrijden. Slechts tegen het eind leverden Qatar en Frankrijk wapens die hielpen de militaire patstelling te doorbreken.

De westerse mogendheden wilden een belangrijke rol spelen in de strijd tegen Khadafi zodat zij de ontwikkelingen aan konden sturen. Ze probeerden een routekaart op te stellen voor de ontwikkeling van Libië na Khadafi en onderhandelden achter de rug van de Libische Nationale Raad om met de familie van Khadafi. Vóór de val van Tripoli werd het lot van Libië meer besloten in

Washington, London, Parijs en Doha dan in het land zelf. De chaos in Libië werd vergroot door buitenlandse inmenging.

Toch is de overheersende indruk dat buitenlandse interventie het verpletteren van de Libische opstand voorkwam. Was de opstand verslagen, dan was het revolutionaire proces in de Arabische regio ten einde gekomen. Interventie stelde de Libische rebellen in staat hun land te bevrijden van een brute dictatuur tegen een veel lagere prijs dan Irak moest betalen voor een buitenlandse invasie. Terwijl het voorbeeld van Irak veel Syriërs afschrikt, willen steeds meer van hen het Libische voorbeeld volgen – steeds vaker wordt tijdens demonstraties in Syrië opgeroepen tot het afdwingen van een ‘no-flyzone’.

Tegen een interventie

Het zou echter een grote vergissing zijn om te denken dat het Libische scenario herhaald kan worden in Syrië. De kosten van een buitenlandse militaire interventie zouden er zeer hoog zijn. Libië is een land van stedelijke centra, verdeeld over een woestijnachtig terrein. In zo'n gebied is een luchtmacht essentieel en het regime gebruikte vliegtuigen in zijn contrarevolutionaire offensief. Buitenlandse gevechtsvliegtuigen waren relatief effectief in het afslaan van dit offensief. Maar Syrië is veel dichter bevolkt en de bevolking is er veel meer verdeeld in voor- en tegenstanders van de regering. Een no-flyzone over Syrië zou slechts van beperkt belang zijn en een luchtoorlog tegen het regime, zoals in Libië, zou verwoestend zijn. Het Syrische leger is veel sterker dan dat van Libië en de gevechten zouden massaler zijn. Bovendien staat de regering van Assad niet zo geïsoleerd als die van Khadafi. Een militaire interventie zou de hele regio in beroering brengen.

De kracht van de Syrische opstand is de wijde verspreiding ervan en dat de rebellen ervan af hebben gezien wapens te gebruiken. Als zij dat niet hadden gedaan, zou de beweging veel minder momentum gehad hebben en zou het voor de regering makkelijker zijn geweest de opstand de kop in te drukken. De Syrische oppositie organiseert demonstraties in de avond of ze maken gebruik van het feit dat de regering moeilijk kan ingrijpen in moskeeën door daar te verzamelen op vrijdagen, een officiële vrije dag. Geconfronteerd met een militaire overmacht is dit de juiste methode.

In tegenstelling tot het regime van Khadafi, dat al jaren geleden op gebieden als economie en inlichtingen begon samen te werken met verschillende westerse staten, is dat van Syrië in de ogen van de VS nog steeds een hindernis voor hun belangen in de regio. Syrië is een bondgenoot van Iran en Hezbollah en steunt verschillende Palestijnse groeperingen die tegenstander zijn van de door de VS gewenste overgave aan Israël. Dit betekent niet in het minst dat we de roep om democratie en mensenrechten in Iran of Syrië moeten negeren – maar deze eis moet gepaard gaan met het afwijzen van militaire interventie.

Een van de belangrijkste doelen van de Syrische opstand moet het overhalen van het leger naar de kant van rebellen zijn. Een verzoek om buitenlandse interventie zou het regime meer ammunisie geven om de oppositie weg te zetten als buitenlandse agenten. Een deel van het Syrische grondgebied wordt met Westerse steun bezet gehouden door Israël. Indien Westerse mogendheden zouden interveniëren, dan zouden zij er zeker naar streven Syrië langdurig te verzwakken, net zoals gebeurde met Irak.

De rol van het leger

Het is nuttig om te kijken naar de verschillen met Libië en Egypte. In Egypte was en is het leger de ruggengraat van het regime. Moebarak's macht was afhankelijk van het leger, maar hij was er niet 'eigenaar' van. Vandaar dat de volksopstand probeerde het leger neutraal te houden en de dictator te verjagen. Deze strategie was succesvol maar leidde ook tot illusies in het idee van een leger dat de belangen van het volk kan dienen, in plaats van dat de bevolking en gewone soldaten ervan bewust werden gemaakt dat de bevelhebbers hun macht en privileges zullen proberen te beschermen. De Egyptische revolutie is incompleet: er is misschien nog wel meer hetzelfde gebleven dan dat er veranderd is.

In Libië had Khadafi het leger ontbonden en geherstructureerd langs tribale, familie en financiële lijnen die het direct aan zijn persoon bonden. Dit maakte het onmogelijk om op de neutraliteit van het leger, laat staan op steun ervan, te hopen. Het was onmogelijk om zonder wapens het regime ten val te brengen. Aangezien het regime militair de bovenhand had, was inmenging van een derde partij nodig. De veranderingen in Libië gaan veel dieper dan in Egypte omdat de instituten van Khadafi's regime zijn geïmplodeerd. Libië vandaag de dag is een land zonder staat, zonder een geweldsmonopolie en niemand weet hoe een toekomstige Libische staat eruit zal zien.

Syrië staat tussen het Libische en het Egyptische scenario in. Het regime is omringd door elitetroepen die aan de machthebbers gebonden zijn door religieuze, familie- en cliëntelistische banden. Om het regime ten val te brengen moeten deze verslagen worden. Maar Syrië heeft ook een regulier leger gevormd door dienstplichtigen, soldaten en lagere officieren uit alle lagen van de bevolking. Een van de eerste prioriteiten voor de Syrische opstand moet zijn het overhalen naar de kant van de revolutie van de manschappen van het leger.

Een buitenlandse interventie zou soldaten echter overtuigen van het gelijk van het regime dat al vanaf het begin de opstand tot een 'buitenlandse samenzwering' bestempelt. Als de Syrische opstand een meer strategisch denkende leiding had gehad – en hier zien we een van de beperkingen van 'Facebook revoluties' – dan zouden de rebellen netwerken in het leger ontwikkeld hebben om grootschalige desertie aan te moedigen. Bij gebrek aan leiding en strategie, deserteren nu steeds meer soldaten en officieren op eigen initiatief, maar steeds in kleine aantallen. De

oppositie weet niet om te gaan met deze deserties: enkele oppositieleiders beschuldigen de deserteurs ervan de opstand een gewapende vorm aan te willen laten nemen terwijl anderen hen juist met open armen ontvangen maar oproepen hun wapens niet op het regime te richten.

Het overhalen van de Syrische soldaten naar de kant van de opstand staat niet in tegenstelling tot de volksmobilisaties en het geweldloze karakter ervan. Het geweldloze karakter van de demonstraties geeft momentum aan de beweging, stelt grote aantallen mensen in staat deel te nemen en moedigt zo soldaten aan om in verzet te komen tegen het regime. De grote uitdaging is het combineren van massamobilisaties met de uitbreiding van de rebellie in het leger en de gewapende confrontaties die nodig zijn om het regime ten val te brengen. De enige andere optie is dat enkele hoge officieren breken met de heersende familie en deze dwingen te vluchten maar dit zou tot een situatie vergelijkbaar met die in Egypte leiden: het topje van de piramide valt maar de structuur blijft intact.

Het verzoek van sommige oppositieleiders om een no-flyzone boven Syrië bewijst eens te meer hun gebrek aan strategisch inzicht. Buitenlands ingrijpen zou tot een catastrofe kunnen leiden voor de regio en voor Syrië en moet afgewezen worden door alle voorstanders van democratie en vrijheid voor de Syriërs.

Dit is een bewerking van een artikel dat oorspronkelijk verscheen in de Engelse uitgave van Al-Akhbar.

De Syrische tragedie

Gilbert Achcar, interview 4 september 2012

Terwijl de strijd in Syrië voortduurt, groeit de verwarring over de ontwikkelingen ter plekke. Wie is de Syrische oppositie? Wat te denken van oproepen tot buitenlandse interventie? Midden-Oosten specialist Gilbert Achcar over de zigzag van de Syrische revolutie.

Een deel van links is bang voor een islamisering van de revolutie en keert zich daarom tegen de beweging – of wil deze in ieder geval niet steunen. Wat is jouw positie, als marxist, ten opzichte van de Syrische revolutie?

Het is normaal dat iedereen die gelooft in democratie – en democratie veronderstelt de scheiding van kerk en staat – bevreesd is voor religieuze fundamentalisten die als basis voor wetgeving niet de wil van het volk maar religieuze teksten willen hanteren. Wij zijn allemaal bevreesd dat de Arabische opstand, waar wij zoveel hoop op gevestigd hebben, omslaat in achteruitgang. Er bestaat een historische precedent voor een dergelijke omslag; de Iraanse revolutie begon als een democratische revolutie maar leidde tot een fundamentalistische staat. Daar komt nog bij dat de religieuze krachten op het moment de meeste kans hebben om de macht over te nemen – seculiere nationalist en links zijn te zwak. Maar dit alles gezegd hebbende blijf ik optimistisch.

Er bestaat een groot verschil tussen het aan de macht komen van Khomeini in Iran en de rol van de fundamentalisten in de Arabische opstand. Khomeini was werkelijk de leider van de Iraanse revolutie maar de huidige religieuze groeperingen hebben zich pas later bij de opstandelingen aangesloten. En zoals we kunnen zien in Tunesië en Egypte gaat het moment dat zij aan de macht komen ook gepaard met de ontwikkeling van scherpe kritiek op hen door de bevolking, vooral van jongeren. Bovendien zijn de revoluties nog niet voorbij, het gaat om een langdurig revolutionair proces dat nog verschillende jaren kan duren en dat voortgestuwd wordt door sociaaleconomische tegenstellingen. De religieuze bewegingen hebben geen programma om deze tegenstellingen op te lossen, zij zijn voorstander van een neoliberal beleid dat vergelijkbaar is met dat van de bestaande of omvergeworpen regimes.

Is het mogelijk om een klassen-interpretatie te geven van de Syrische revolutie?

Als het erom gaat de beweging een 'puur' klassenkarakter toe te kennen, van arbeiders tegen bourgeoisie, dan is het antwoord nee. De strijd in Syrië is er een tegen een tirannieke dynastie: de beweging verenigt arbeiders, boeren, de kleine burgerij en zelfs delen van de bourgeoisie. In de huidige fase is de Syrische

revolutie vooral een democratische revolutie, getekend door sociaaleconomische tegenstellingen. Deze tegenstellingen kunnen op de lange termijn alleen opgelost worden door het veranderen van de klassen-structuur van de samenleving en het invoeren van ontwikkelingsbeleid waarin een democratische staat een centrale rol speelt en de belangen van het volk voorop staan.

Op den duur, als het volk de tirannie omvergeworpen heeft, zullen de klassentegenstellingen in het revolutionaire proces onvermijdelijk naar voren treden. Maar op dit moment is het volk nog verenigd in de strijd tegen de dictatuur. Iedereen die zichzelf als links beschouwt kan niet anders dan het Syrische volk steunen in de strijd tegen de tirannie.

Vanaf het begin heb jij de militarisering van de revolutie voorspeld. Waarom?

Kijk naar Egypte en Tunesië waar geweldloze revoluties succesvol waren. De oproep van 25 januari 2011 in Egypte was de uitkomst van grote stakingen en politieke protesten van bewegingen als Kifaya waaraan grote delen van de georganiseerde religieuze oppositie deelnamen. De betogingen van 25 januari waren de vonk in het kruitvat, maar de eerdere bewegingen hadden het kruit verzameld. In Syrië daarentegen verhinderde de extreme repressie dat de beweging zich uitbreidde naar de belangrijkste steden, steden die niet zoals in Egypte en Tunesië al eerdere protesten en stakingen gezien hadden.

De vertraging van het uitbreiden van de beweging naar deze steden was niet het gevolg van steun van de bevolking aan het regime. Het regime heeft in steden als Aleppo en Damascus geen belangrijke sociale basis die groei van de protestbeweging tegenwerkt, het is de grootschalige inzet van politie en leger en het ontbreken van ervaringen met eerdere golven van strijd die de uitbreiding van de beweging vertragen.

Dat brengt mij op de kwestie van militarisering: ik ben geen voorstander van gewapend geweld, ik zou liever een vreedzame revolutie zien. De militarisering betekent grootschalige vernielingen en is een bedreiging voor democratische verhoudingen in de opstand – militaire organisaties zijn zelden democratisch. En toch stelde ik dat militarisering onvermijdelijk was. Vanaf het formeren van groepen onder de naam ‘Free Syrian Army’ hebben leden van de Syrische Nationale Raad gevraagd om buitenlandse interventie die, volgens hen, de militarisering van de strijd zou kunnen beperken. Dat is een riskante aanpak waar ik tegen ben. Andere oppositieleiders, vooral leden van het Nationale Coördinatie Comité, roepen de beweging op om vreedzaam te blijven en veroordelen het gebruik van wapens.

Volgens mij laten beide posities een strategische zwakte zien. Het Syrische regime is fundamenteel anders dan dat in Tunesië of Egypte. In Syrië bestaat er, zoals eerder in Libië, een organische band tussen het leger en de regerende familie.

Moebarak in Egypte en Ben Ali in Tunesië kwamen voort uit het leger maar waren niet degene die vorm hadden gegeven aan dit instituut. De reorganisatie van de staat en het leger zoals Khadafi en Hafiz al-Assad die doorvoerden in hun landen maakte een vreedzaam einde aan hun regimes onmogelijk. Hafiz al-Assad reorganiseerde het leger op confessionele basis door het voortrekken van leden van zijn eigen stroming, de alewieten. Het gaat er niet om een bepaalde religieuze gemeenschap te veroordelen, maar we veroordelen het sektarisme van het regime. Wat nodig is, is een reorganisatie van de staat op een seculiere basis.

In landen als Libië en Syrië kan men er niet op rekenen dat het leger de tiran in de steek laat. Net zoals bij nationale bevrijdingsbewegingen kunnen niet alle revoluties vreedzaam zijn. De strategie wordt niet bepaald door wat men graag zou willen, maar door het karakter van de staat.

De oproep tot buitenlandse interventie is echter een grote fout en kent veel risico's. Enkele van die risico's doen ook de Westerse staten twijfelen om in te grijpen. De Westerse regeringen zijn erg bezorgd over de groei van Al Qaida in Syrië. En als zij nu een directe interventie overwegen, dan is dit niet uit liefde voor het Syrische volk maar uit vrees voor Al Qaida en soortgelijke groepen. De Westerse regeringen willen het proces van verandering kunnen sturen.

De zogenaamde 'Jemen oplossing' is een andere doodlopende weg voor Syrië. Obama en anderen hebben zich uitgesproken voor deze optie die er op neerkomt dat Assad afstand doet van de macht, net zoals de Saudi's hun beschermeling Ali Abdallah Saleh in Jemen dwongen af te treden. Maar in Syrië zijn centrale delen van het staatsapparaat direct verweven met de Assad dynastie en georganiseerd langs religieuze lijnen. Het is ondenkbaar dat zij afstand zullen doen van de macht zonder daartoe gedwongen te zijn door een nederlaag.

Deze strategische vergissingen zijn het gevolg van een blindheid voor de verschillen tussen de staten van Syrië en die van Tunesië, Jemen en Egypte. Deze zwakte verhinderde ook dat de Syrische oppositie vanaf het begin de gewapende strijd op een verstandige wijze organiseerde. Democratie is niet mogelijk in Syrië zonder de machtsbasis van het regime te breken, dat betekent het ontmantelen van de strijdkrachten en het reorganiseren daarvan op grond van democratische en seculiere principes.

Er is de vrees dat Syrië in een burgeroorlog zal raken.

Er woedt al enige maanden een burgeroorlog in Syrië. Maar burgeroorlog betekent niet noodzakelijk een religieuze oorlog. Een burgeroorlog is een strijd tussen delen van dezelfde samenleving, zoals in Spanje in jaren dertig, Frankrijk na de revolutie in 1789 of Rusland na 1917. Ik herhaal dat zonder een militaire confrontatie het regime van Assad niet zal verdwijnen.

Dit regime probeert steeds de strijd een religieus karakter te geven en het wordt daarin geholpen door reactionaire religieuze groeperingen in de oppositiebeweging. In het begin van de opstand gaf het regime de schuld aan Al Qaida of aan Salafistische groeperingen. Deze propaganda geeft twee signalen af; een aan de minderheden en een andere aan de meerderheid van soennieten die fundamentalisme afwijzen. En er is een derde boodschap gericht aan het westen. In werkelijkheid worden de religieuze groeperingen sterker naarmate het conflict voortduurt en de oppositie moet zich duidelijk uitspreken tegen sektarische stromingen.

De oproep dat de beweging vreedzaam moet blijven als waarborg tegen de invloed van religieuze groeperingen, zoals delen van links in Syrië stellen, gaat gepaard met een oproep om met het regime te onderhandelen. Het is duidelijk dat dit een leeg gebaar is. Syrisch links had vanaf het begin een radicale positie in moeten nemen en moeten oproepen tot de val van het regime en geen illusies moeten hebben in een dialoog. Ondanks mijn sympathie en diepe respect voor deze Syrische activisten denk ik dat hun positie hen tot roependen in de woestijn maakt.

Wordt met de militarisering van de beweging deze ook niet steeds minder een brede volksbeweging?

Het grote strategische probleem voor de Syrische revolutie is de combinatie van een geweldloze massabeweging en de gewapende strijd. Geconfronteerd met een regime als dat van Syrië kunnen geweldloze demonstraties niet eeuwig voortduren. Blijven oproepen tot zuiver geweldloze protesten betekent de activisten vragen om zich als schapen af te laten afslachten. Dat is een klassiek dilemma in de strijd tegen moorddadige regimes. Het is noodzakelijk om een gewapende tak van de revolutie te creëren die de ongewapende beweging kan beschermen en een guerrilla kan voeren tegen het overheidsleger en de milities van het regime.

Als de beweging afglijdt in religieuze richting zou dit een verlenging van het conflict betekenen en een versterking van de basis van het regime, in plaats van het afbrokkelen ervan. De oplossing is een verzetsbeweging op democratische grondslag, die sektarische tegenstellingen afwijst. We zien daar al de eerste tekenen van. Een dergelijke beweging is van levensbelang voor de Syrische revolutie.

Dit interview verscheen oorspronkelijk in de Arabische krant Al-Quds Al-Arabi. Dit is een bewerkte en ingekorte versie van de Franse vertaling op de website alencontre.

Het einde van het Syrische regime is onvermijdelijk

Gilbert Achcar, interview 11 januari 2013

Zoals je al voorspelde nam de opstand in Syrië een veel gewelddadiger vorm aan dan bijvoorbeeld die in Egypte. Hoe zie jij de Syrische crisis en de rol van buitenlandse mogelijkheden?

‘De VS en Europa wilden chaos vermijden. Vanaf januari 2011 koerste Washington op een ‘ordelijke transitie’. In Jemen heeft de VS met hulp van Golfstaten ook zo’n ordelijke overgang doorgevoerd. Het was een compromis dat de protestbeweging de overwinning ontnam en het land instabiel achterliet. De president droeg de macht over aan zijn rechterhand maar trekt achter de schermen nog steeds aan de touwtjes terwijl zijn familie het leger controleert.

Als een massabeweging een systeemverandering onvermijdelijk maakt, probeert de VS die verandering in te dammen. De interventie in Libië was bedoeld om de ontwikkelingen daar te kunnen beïnvloeden, al accepteerden de rebellen geen inzet van grondtroepen. De VS bleef tot het einde onderhandelen met Seif al-Islam, de zoon van Khadafi, tot ergernis van de rebellen.

In Syrië proberen de Amerikanen ook een transitie te bewerkstelligen zonder werkelijk steun te geven aan de opstand. Van een directe Amerikaanse of NAVO interventie is geen sprake. De weigering om wapens te leveren zet de rebellen op achterstand. Obama zelf sprak van een ‘Jemenitische oplossing’ voor Syrië. Het is een vergissing om te denken dat Washington druk bezig is om Assad weg te krijgen. Wat de VS en Groot Brittannië vooral bezighoudt, zijn de zogenaamde ‘lessen van Irak’. Daar hebben zij het leger en de staat ontmanteld, wat ze later als een grote blunder zijn gaan beschouwen. Ze willen een herhaling voorkomen.

De westerse landen proberen in Syrië overeenstemming te bereiken met een sectie van het regime. Net zoals in Libië heeft deze benadering weinig succes; het regime heeft zoveel dood en vernietiging gezaaid, dat mensen het niet meer willen accepteren.’

Hoe zie jij de afloop?

‘Ik denk dat het einde van het Syrische regime onvermijdelijk is. De grote vraag is niet of, maar wanneer Assad zal vallen. Hoe langer het duurt, hoe hoger de tol aan mensenlevens. En hoe langer het duurt, hoe verder de politieke condities verslechteren, ook binnen de oppositie. Terwijl Westerse steun uitblijft, steunt de Saoedische monarchie de opstand via fundamentalistische groeperingen. Het

Syrische regime sprak vanaf het begin van een ‘samenzwering van salafisten en Al Qaida’ en hoe langer het duurt, hoe meer dit scenario werkelijkheid wordt. Dit is een van de redenen waarom in het belang van Syrië het regime zo snel mogelijk moet vallen. Tenzij de rebellen aanzienlijke steun krijgen of het regime van binnenuit ineensloot, kan de strijd nog maanden en zelfs langer duren.’

Dit interview verscheen in Grenzeloos onder de titel ‘De neergang van een wereldrijk’ en was de vertaling van de tekst in ‘Against the Current’, www.solidarity-us.org. Het eerste deel van dit interview dat ging over de toenemende invloed van de VS en over Palestina en het laatste deel dat over de ontwikkelingen in Egypte ging is hier weggelaten.

Imperialisme, sektarisme en de Syrische revolutie

Joseph Daher, interview 29 augustus 2013

Hoe zou je de huidige krachtsverhoudingen in Syrië omschrijven?

Wat betreft de militaire krachtsverhoudingen, die zijn duidelijk in het voordeel van het regime. Dat ontvangt voortdurend wapens van haar bondgenoten (Iran en Rusland), ze krijgt veel financiële steun en in het geval van Hezbollah is er zelfs sprake van directe steun op de grond en van het trainen van nieuwe soldaten.

Aan de andere kant heeft het Vrije Syrische Leger (FSA) een volledig gebrek aan materiële en financiële steun. De Islamitische reactionaire krachten zoals 'Jabhat al Nusra' en 'de Islamitische Staat in Irak en Levant' (ISIL) worden daarentegen ruim gesteund door sommige Golfstaten.

Die financieren de Islamitische reactionaire krachten om de Syrische revolutie om te vormen tot een sektarische oorlog. Een overwinning van de revolutie in Syrië en de uitstraling daarvan in de regio zou een bedreiging voor hun eigen regimes vormen. Wij moeten ook niet vergeten dat de spanningen tussen groepen van het FSA en de Islamitische strijdkrachten van Jabhat al Nusra en ISIL zich onlangs hebben versterkt. De laatstgenoemden worden beschuldigd van de moord op leden van de FSA, waaronder Fadi al-Qash, het hoofd van een bataljon van de FSA en zijn twee broers.

De ISIL verdreef ook strijdkrachten van de FSA uit verscheidene door de FSA bevrijde gebieden en verklaarde dat zij Islamitische emiraten wil vestigen, tegelijkertijd weigert ze om in de frontlinies in Aleppo, Homs en Khan al-Assal te vechten. Ondanks het duidelijke militaire voordeel voor het regime en de door haar toegebrachte vernietiging, is de standvastigheid van de Syrische volksbeweging niet verminderd. Er zijn steeds demonstraties en andere vormen van verzet in vele gebieden in heel Syrië.

Hoe is het te verklaren dat ondanks de ongunstige militaire krachtsverhoudingen de Syrische bevolking doorgaat?

Er is geen denken aan een terugkeer naar het tijdperk van het regime van Assad en geen alternatief voor de voortzetting van de revolutie. Een van de belangrijkste leuzen die in Syrië door demonstranten wordt geroepen is "liever dood dan vernederd". Daarnaast weten de mensen in de Syrische volksbeweging heel goed dat als zij ophouden zij geconfronteerd zullen worden met vreselijke onderdrukking door het regime.

Kan je enkele economische en sociale factoren noemen die de opstand verklaren?

De burgerlijke geloofsbrieven van het regime dateren uit 1970 toen Hafiz al-Assad een einde maakte aan bepaalde elementen van het radicale beleid dat in de jaren '60 door de linkervleugel van zijn Ba'ath partij werd gevoerd. Zij werden versneld met de verwezenlijking van een neoliberaal economisch beleid toen [zijn zoon] Bashar al-Assad in 2000 de macht overnam. Dat beleid kwam vooral ten goede aan een kleine oligarchie.

Rami Makhlouf, de neef van Bashar al-Assad, is een voorbeeld van de privatisering in maffia-stijl zoals die door het regime wordt doorgevoerd. Het proces van privatisering leidde tot nieuwe monopolies in handen van verwanten van Bashar al-Assad, terwijl de kwaliteit van goederen en de diensten daalde. Deze neoliberale economische hervormingen leidden tot steeds meer economische macht voor de rijken en machtigen.

In de zelfde tijd heeft de financiële sector zich ontwikkeld met private banken, verzekeringsfirma's, de beurs van Damascus en geldwisselkantoren. Het neoliberale beleid heeft de hoogste klasse en buitenlandse investeerders, vooral uit de Arabische Golf bevoordeeld, ten koste van de overgrote meerderheid van Syriërs, die door de inflatie en de toenemende kosten van levensonderhoud zijn geraakt.

Dit beleid werd versterkt door verschrikkelijke onderdrukking van iedere vorm van verzet vanuit de bevolking of de arbeidersklasse sinds het begin van de jaren 2000 en heeft verwoestende gevolgen gehad. Het deel van het Bruto Binnenlands Product dat naar de factor kapitaal ging nam toe tot 72 procent in 2005. Meer dan een derde van de bevolking leeft onder de armoedegrens van één Amerikaanse dollar per dag en bijna de helft van de bevolking leeft rond deze drempel en heeft dagelijks twee dollar of minder te besteden. Vóór de revolutie lag de werkloosheid tussen de 20 en 25 procent. Van de jongeren onder de 25 jaar was 55 procent werkloos en dat in een land waar 65 procent van de totale bevolking onder de 30 jaar is. Het percentage Syriërs dat onder de armoedegrens leeft nam van 11 procent in 2000 toe tot 33 procent in 2010. Dat betekent dat ongeveer zeven miljoen Syriërs rond of onder de armoedegrens leven.

De opstanden in Idlib en Daraa en in de voorsteden van Damascus en Aleppo, laten zien hoe groot de betrokkenheid van de slachtoffers van neoliberalisme in deze revolutie is. Deze gebieden zijn historische bastions van de Baath Partij die niet op massieve schaal aan de opstand van de jaren '80 hebben deelgenomen.

Welke rol spelen de Lokale Coördinerende Commissies in de door de oppositie gecontroleerde gebieden en welke steun hebben zij?

De LCC's zijn slechts één speler in de bredere volksbeweging. Hun werk is vooral gericht op het verstrekken van informatie, het maken van video's van

demonstraties, maar ze werken ook op basisniveau met de lokale volksraden, die diensten verlenen aan de lokale bevolking en de interne vluchtelingen.

Meer in het algemeen moeten we de cruciale rol begrijpen die gespeeld wordt door de volkscomités en organisaties in de voortzetting van het revolutionaire proces; zij zijn uiteindelijk de actoren die de volksbeweging in staat stellen om zich te blijven verzetten. Dit niet in tegenstelling tot het gewapende verzet, want zelfs zij zijn afhankelijk van de volksbeweging om de strijd voort te zetten, zonder deze zouden we geen kans maken.

Wat is je reactie op sommigen aan de linkerkant die beweren dat de Syrische oppositie zaakwaarnemer is van het Westerse imperialisme en de olierijke Golfstaten?

Het probleem met sommige Westerse linkse mensen, vooral Stalinisten, is dat zij het Syrische revolutionaire proces vanuit een geopolitiek perspectief analyseren en volledig de sociaaleconomische en politieke dynamiek ter plekke in Syrië negeren. Veel van hen zien ook Iran, Rusland, of Syrië als anti-imperialistische staten die tegen de VS strijden, wat in ieder opzicht fout is. Onze keus zou niet moeten zijn tussen aan de ene kant de VS en Saudi-Arabië en aan de andere kant Iran en Rusland; onze keuze is voor de revolutionaire massa's die voor hun emancipatie strijden.

Zoals de Franse trotskist Pierre Frank schreef: "Merk op dat de grootste theoretici van het Marxisme de politieke aard van een burgerlijk regime helemaal niet lieten bepalen door de standpunten die zij op het gebied van buitenlands beleid innamen, maar alleen en eenvoudig door de positie met betrekking tot de klassen waaruit de natie bestaat."

Daar komt bij dat beide partijen geprobeerd hebben om een oplossing van bovenaf op te leggen die het regime met een 'Jemenitische' oplossing zou handhaven (verander het hoofd van het regime, onder handhaving van zijn structuur). Het enige verschil tussen de posities van de Westerse landen en de monarchieën in de Golf aan één kant en Iran, Rusland, en China aan de andere kant is het lot van de dictator Bashar al-Assad. Rusland wil de dictator handhaven, terwijl de Westerse mogendheden een nieuwe leider willen, die meer open staat voor hun belangen dan Bashar al-Assad.

Er zijn berichten dat gewapende groepen Islamisten andere groepen in de oppositie aanvallen. Welke invloed heeft dit op de oppositie en hoe reageren de revolutionaire krachten hierop?

De Syrische revolutionaire massa's verzetten zich meer en meer tegen het autoritaire en reactionaire beleid van deze groepen. In de stad Ar-Raqqah, die sinds maart 2013 is bevrijd van de krachten van het regime werden veel demonstraties

gehouden tegen de autoritaire acties van Jabhat al Nusra en ISIS. Gelijksortige massademonstraties zagen we ook in Aleppo en andere steden.

Het moet ook gezegd worden dat Jabhat al Nusra niet heeft gearzeld om het op een akkoordje te gooien met het regime van Assad, zo betaalt het regime hen nu bijvoorbeeld maandelijks 150 miljoen Syrische Lires (\$2.4 miljoen) om er voor te zorgen dat de olie blijft stromen door de twee belangrijke pijpleidingen in Baniyas en Latakia. De strijders van Jabhat al Nusra zijn ook bij andere deals betrokken.

De Syrische Nationale Raad heeft, in plaats van de principes van de revolutie te verdedigen en al het mogelijke te doen om de democratische componenten van FSA te ontwikkelen, deze groepen, die vanaf het begin af aan deel zijn van de contrarevolutie, toegestaan zich te ontwikkelen zonder hen te veroordelen en hen feitelijk dekking gegeven. Deze groepen willen, net zoals het Syrische regime de mensen in Syrië verdelen in sektarische en etnische entiteiten. De Syrische revolutie wil de sektarische en etnische verdeling afbreken.

Wat is de reactie op de recente aanvallen door Islamitische groepen op Koerdische gebieden?

Wij hebben steun van verschillende volkscomité's in Syrië gezien voor de Koerdische massa's tegen de acties van de Islamitische groepen. De afdelingen van de FSA zijn verdeeld. Sommigen vechten naast de Islamisten, maar anderen werden lid van de Koerdische milities en stelden misdragingen door Islamistische groepen aan de kaak.

De traditionele oppositie, van Islamisten tot nationalisten en liberalen, is voorstander van culturele rechten voor de Koerden, maar niet de autonomie. De Syrische Revolutionaire Linkse Strooming heeft haar steun aan de zelfbeschikking van het Koerdische volk in Syrië opnieuw bevestigd. De steun voor de zelfbeschikking van het Koerdische volk verhindert ons niet om het Koerdische volk te zien als een volwaardige partner in de strijd tegen het misdadige regime van Assad, en in de opbouw van een toekomstig democratisch, socialistisch en seculier Syrië.

We veroordelen dan ook het gedrag van de Islamisten en andere reactionaire krachten en hun pogingen om het Syrische volk te verdelen. Ook de weigering van sommigen in de Syrische oppositie, inclusief de Syrische Nationale Raad (SNC) om de rechten van het Koerdische volk in Syrië te erkennen zijn onacceptabel en verschillen niet van de nationalistische politiek van het Assad regime.

Welke linkse organisaties en krachten bestaan er binnen de Syrische revolutionaire beweging?

Er zijn verschillende linkse krachten van het begin af aan betrokken bij het Syrische revolutionaire proces. Er zijn talrijke kleinere linkse groepen en jongeren in Syrië die aan het revolutionaire proces deelnemen, in volkscommissies, de organisatie van

demonstraties en de dienstverlening aan de bevolking. De linkerszijde is meestal bezig geweest met werk onder de burgerbevolking en niet in het gewapende verzet.

Van het allereerste begin af aan hebben wij van de ‘Syrische Revolutionair Linkse Stroming’, ondanks onze bescheiden capaciteiten, nooit getwijfeld aan onze steun aan de revolutie en gestreden voor democratie en socialisme. Wij hebben gestreden naast de mensen en alle democratische krachten voor de overwinning van deze grote volksrevolutie, zoals we ook strijden voor de vorming van een socialistische arbeiders partij.

Dit interview verscheen oorspronkelijk op 23 augustus 2013 op de website van Solidarity.

Steun de revolutie van het Syrische volk. Nee tegen buitenlandse interventie!

Revolutionair Socialisten (Egypte), Links Revolutionaire Stroming (Syrië), Unie van Communisten (Irak), Socialistisch Forum (Libanon), Al-Mounadil-a (Marokko), Ligue de la Gauche Ouvrière (Tunesië), 6 september 2013

Meer dan honderdduizend mensen zijn gedood, honderdduizenden verwond en gehandicapt, miljoenen mensen zijn op de vlucht binnen en buiten Syrië.

Steden, dorpen en buurten zijn geheel of gedeeltelijk vernietigd met allerlei soorten wapens, zoals oorlogsvliegtuigen, scudraketten, bommen en tanks, allemaal betaald met het zweet en bloed van het Syrische volk. Dit gebeurde onder het voorwendsel het moederland te verdedigen en een militair evenwicht te bereiken met Israël (wiens bezetting van Syrische grond in feite werd beschermd door het Syrische regime, dat steeds faalde de voortdurende agressie door Israël te beantwoorden).

En toch, ondanks de enorme verliezen en de rampen waarvan alle Syriërs het slachtoffer zijn, voelde geen enkele internationale organisatie of belangrijk land – of zelfs een minder belangrijk – de nood praktische solidariteit te organiseren of de Syriërs te steunen in hun strijd voor de meest elementaire rechten, menselijke waardigheid en sociale rechtvaardigheid.

De enige uitzondering waren een aantal Golfstaten, meer specifiek Qatar en Saudi-Arabië. Echter, hun doelstelling was de aard van het conflict te controleren en het in een sektarische richting te sturen, daarbij de Syrische revolutie te vervormen en te pogen deze af te breken, een reflectie van hun diepe angst dat de vlam van de revolutie ook hen zou bereiken. Dus steunden ze de meest obscure takfiri (islamitische jihadisten) groepen, uit alle hoeken van de wereld, om een groteske visie van heerschappij gebaseerd op de islamitische sharia op te leggen. Deze groepen zijn keer op keer betrokken in verschrikkelijke bloedbaden tegen Syrische burgers die tegen hun repressieve maatregelen en agressieve opstelling in de streken onder hun controle opkwamen, zoals recent nog het geval was in de dorpen op het platteland rond Latakia.

Een groot blok vijandige krachten, vanuit de hele wereld, spant samen tegen de revolutie van het Syrische volk, een revolutie die uitbrak samen met de opstanden die afgelopen drie jaar in een groot deel van de Arabische regio en de Maghreb uitbraken. De volksopstanden wilden een einde maken aan een geschiedenis van bruutheid, onrechtvaardigheid en uitbuiting, en het recht op vrijheid, waardigheid en sociale rechtvaardigheid afdwingen.

Dit stootte echter niet enkel op de brute lokale dictaturen, maar ook op het gros van de imperialistische machten, die proberen de diefstal van de rijkdommen van ons volk te bestendigen, en van de diverse reactionaire klassen en machten in de regio en de omliggende landen.

Wat Syrië betreft, bestaat de alliantie die vecht tegen de revolutie van het volk uit een hele reeks reactionaire sektarische krachten, met Iran en religieuze milities uit Irak op kop en, tot spijt van velen, de aanvalskracht van Hezbollah, dat verdrinkt in het moeras van het verdedigen van een intens corrupt en crimineel dictatoriaal regime.

Deze onfortuinlijke situatie heeft ook een belangrijk deel van de traditionele Arabische linkerzijde van stalinistische oorsprong getroffen, in Syrië zelf, maar ook in Libanon, Egypte en de rest van de Arabische regio – en wereldwijd – die duidelijk positief bevooroordeeld is tegenover de vuile alliantie rond het regime van Assad.

Dit wordt gerechtvaardigd door het regime voor te stellen als een ‘standvastig’ regime, of zelfs een dat ‘zich verzet’ tegen het imperialisme, ondanks zijn lange geschiedenis – in feite sinds het aan de macht is – van bescherming van de zionistische bezetting van de Golanhoogten, doorlopende bloedige onderdrukking van verschillende groepen die zich verzetten tegen Israël (of het nu Palestijnse, Libanese of Syrische organisaties waren), en haar passiviteit en onderdanigheid, sinds de oorlog van oktober 1973, tegenover de Israëlische agressies op Syrisch grondgebied. Deze bevooroordeeldheid van een deel van de linkerzijde zal serieuze gevolgen hebben op hoe gewone Syriërs tegenover links in het algemeen zullen staan.

De VN en de Veiligheidsraad in het bijzonder waren niet in staat de misdaden van een regime te veroordelen dat door het Syrische volk voortdurend en vreedzaam verworpen werd gedurende meer dan zeven maanden, terwijl intussen de kogels van de scherpschutters en shabbiha (milities in dienst van het regime) de ene betoger na de andere neerschoten, dag in dag uit, en terwijl de meest invloedrijke activisten werden gearresteerd en onderworpen aan de ergste foltering, en in de gevangenissen en detentiecentra werden geliquideerd. Heel die tijd bleef de wereld oorverdovend stil...

Die situatie veranderde weinig nadat het revolutionaire volk besliste de wapens op te nemen en het verschijnen van wat bekend werd als het Vrije Syrische Leger (FSA) – wiens officieren en soldaten grotendeels uit het reguliere leger kwamen. Dit leidde tot een verschrikkelijke escalatie van de misdaden door het regime.

Het Russische imperialisme, de belangrijkste bondgenoot van het Ba'ath regime in Damascus, waaraan het alle soorten steun verleent, blijft op de uitkijk om elke poging deze misdaden te veroordelen in de Veiligheidsraad, te blokkeren. De VS aan de andere kant ziet geen probleem in het voortbestaan van de status quo, met alle overduidelijke gevolgen en de vernietiging van het land die er uit voortvloeit.

Dit ondanks de dreigementen en intimidatie die de VS-president hanteert elke keer dat iemand in de oppositie de kwestie van het gebruik van chemische wapens door het regime opwerpt, tot en met de recente escalatie, toen er ineens een ‘rode lijn’ werd overschreden.

Het is duidelijk dat Obama, die de indruk geeft dat hij zijn dreigementen wil doorzetten, zich gegeneerd zou hebben als hij dat niet zou doen. Dat zou immers niet alleen zijn geloofwaardigheid beschadigen, maar ook het imago van de machtige en arrogante staat die hij leidt ten overstaan van de volgzame Arabische landen en de rest van de wereld.

De nakende aanval op de Syrische strijdmacht wordt in essentie door de VS geleid. Echter, dit gebeurt met de ondersteuning en medewerking van geallieerde imperialistische landen, zelfs al wordt de operatie ditmaal niet gerationaliseerd door de gewoonlijke farce, bekend als ‘internationale legitimiteit’ (namelijk beslissingen van de VN die nog steeds representatief is voor de belangen van de grootmachten, of die nu in conflict of in alliantie zijn met elkaar, afhankelijk van de omstandigheden, meningsverschillen en evenwichten tussen hen). Anders gezegd: de VS zal niet wachten met een aanval op een beslissing van de Veiligheidsraad vanwege het verwachte Russisch-Chinese veto.

Helaas gokken velen in de Syrische oppositie op deze interventie en op de positie van de VS in het algemeen. Zij geloven dat dit hen een opening zal bieden om de macht te grijpen, en daarbij de beweging van de massa's en hun onafhankelijke beslissing te kunnen passeren. Het hoeft dan ook niet te verrassen dat de vertegenwoordigers van deze oppositie en van het FSA niet aarzelden om informatie te geven aan de VS over mogelijke doelwitten voor de aanval.

In elk geval zijn wij het eens over het volgende: de Westerse imperialistische alliantie zal verschillende posities en essentiële delen van de militaire en civiele infrastructuur in Syrië aanvallen (met een groot aantal slachtoffers tot gevolg, zoals gewoonlijk). Echter, zoals ze zelf al aankondigden, zullen de aanvallen niet als bedoeling hebben het regime omver te werpen. De aanvallen zijn louter bedoeld om, in Obama's woorden, de huidige Syrische leiding te treffen en om, na al de dreigementen over het gebruik van chemische wapens, het gezicht te redden van de VS. De bedoeling van de VS-president de Syrische leiding te straffen, vloeit op geen enkele manier voort uit Washington's solidariteit met het lijden van de kinderen die in de slachtpartijen van Ghouta omkwamen, maar enkel uit het vasthouden aan wat Obama de ‘essentiële belangen’ van de VS en haar binnenlandse veiligheid noemt, en de belangen en de veiligheid van Israël. Het Syrische leger en zijn regionale bondgenoten, geleid door het Iraanse regime, zullen waarschijnlijk niet genoeg moed hebben om de dreiging van hun leiders, dat een Westerse aanval op Syrië de hele regio in brand zal zetten, waar te maken. Maar deze optie blijft mogelijk, als een ultieme optie met catastrofale gevolgen.

De komende aanval van het Westers imperialisme heeft geenszins tot doel de Syrische revolutie ook maar in het minst te steunen. Ze is er op gericht Damascus naar de onderhandelingstafel te dwingen, Bashar al-Assad toe te staan naar de achtergrond te verdwijnen, en tegelijk het regime in stand te houden. Tegelijkertijd wil de VS de positie van het Amerikaanse imperialisme versterken tegenover het Russische in het toekomstige Syrië.

Hoe meer degenen die deelnemen aan voortdurende volksmobilisaties – degenen die meer bewust zijn, principes hebben, en zich inzetten voor de toekomst van Syrië en haar volk – zich bewust zijn van deze feiten, hun gevolgen en resultaten, en hiernaar handelen, hoe meer dit er toe zal bijdragen het Syrische volk te helpen een echte revolutionaire leiding op te bouwen.

In het proces van een vastberaden strijd gebaseerd op de huidige en toekomstige belangen van hun volk, zou dit een radicaal programma voortbrengen dat in overeenstemming is met deze belangen, een programma dat verdedigd kan worden en in de praktijk kan worden gebracht op de weg naar de overwinning.

Nee tegen elke vorm van imperialistische interventie, zowel door de VS als door Rusland.

Nee tegen elke vorm van reactionaire sektarische interventie, die zowel door Iran als de Golfstaten gebeurt.

Weg met alle illusies in de komende militaire interventie door de VS.

Breek de wapendepots open voor het Syrische volk en haar strijd voor vrijheid, waardigheid en sociale rechtvaardigheid.

Voor een vrij en democratisch Syrië. Weg met de dictatuur van Assad en elke andere dictatuur.

Leve de revolutie van het Syrische volk!

Deze verklaring verscheen oorspronkelijk op <http://www.al-manshour.org/en/statement-by-rev-socialists-marxists-on-us-attack-on-syria>.

De Syrische Revolutie en de taken van links

Yasser Munif, interview 10 september 2013

Yasser Munif, professor aan het Emerson College in Boston, bracht onlangs een bezoek aan Syrië. Hij was er getuige van de revolutie, en heeft daar veel over gesproken en geschreven. In dit interview vertelt hij over wat hij zag, over de problemen waarmee revolutionairen in Syrië geconfronteerd worden en over het fundamentele verschil tussen revolutionairen en jihadisten. En hij spreekt over de opvattingen in de linkse beweging over wat er gaande is in Syrië en waarom zovelen het fout hebben als het over Syrië gaat.

Yasser Munif : Deze zomer heb ik twee maanden in Syrië doorgebracht, in het noorden van Syrië, het bevrijde gebied. Dat was een zeer verhelderende ervaring. Ik heb veel geleerd. Ik zag een volksrevolutie, een voortdurende volksrevolutie. Mensen zijn bezig met het weer opbouwen van instellingen, ze zijn bezig met het beheer van hun steden na de val van de staat en het regime, en dat is een zeer uitdagende taak, omdat er geen middelen zijn, er geen geld is en er voortdurende aanvallen zijn van het regime. In de gebieden waar ik het over heb, in het noorden, zijn geen gevechten op de grond, maar er zijn constant luchtaanvallen en er worden raketten op steden afgevuurd.

De mensen komen met creatieve oplossingen: ze roepen politieke organen in het leven. Er zijn lokale raden in elke stad en die komen wekelijks bij elkaar. Zij bespreken alles wat er in de stad speelt en ze proberen problemen op te lossen.

Er zijn dus miljoenen mensen die de media in het Westen en elders horen spreken over burgeroorlog en zo, maar de meeste van deze Syriërs wijzen die etiketten van de hand. Zij vinden dat er in Syrië sprake is van een volksrevolutie. Het is waar dat het een kritieke periode is dat ze voor grote uitdagingen staan, er zijn jihadisten die proberen om hun werk te ondermijnen, en uiteraard ook het regime.

De jihadisten worden vaak als een onderdeel van de 'rebellens', beschouwd, maar ze zijn, zoals je zegt, heel verschillend van de revolutionairen.

Ja zeker. De revolutionairen vechten nu al ongeveer drie of vier maanden op twee fronten. Aan de ene kant is er het regime, aan de andere kant is er Al-Nusra en de groepen die door Al Qaida zijn opgezet, de jihadisten. De jihadisten arresteren, martelen en doden veel activisten - mensen die al van het begin af aan in het verzet zitten. De meeste door Al Qaida opgezette groepen vechten niet echt tegen het regime. Ze verblijven in deze noordelijke delen van het land. Zij laten het Vrije Syrische Leger en anderen tegen het regime strijden en ze komen achter hen aan

en nemen de bevrijde steden of dorpen over. Ze zijn erg wreed. Zoals ik al zei, ze arresteren activisten. Iedereen die hen bekritiseert wordt gearresteerd, gemarteld en soms vermoord. Op dit moment hebben ze meer dan 1500 activisten in hun gevangenissen.

Er zijn dus op dit moment twee fronten in Syrië: aan de ene kant de jihadisten, en aan de andere kant het regime. En daarom denken veel mensen dat de jihadisten op de een of andere manier verbonden zijn met het Syrische regime. Al Qaida verkoopt olie aan het regime. De pijpleiding die door het gebied loopt staat onder controle van groepen van Al Qaida en zij werken samen met het regime zodat de olie de kust kan bereiken.

Het is dus veel ingewikkelder dan dat het hier in de VS lijkt. Hier verschijnen steeds maar artikelen over Al Qaida. Al Qaida is geen deel van de revolutie. Het is een contrarevolutionaire kracht.

In het [Amerikaanse] Congres lijkt de hoofdvraag te zijn: Als we Syrië bombarderen, wie komt er dan aan de macht? Er zijn veel mensen in het Congres, met name Republikeinen, die vinden dat het enige probleem met het bombarderen van Syrië is dat Al Qaida dan misschien het land over kan nemen. Een van de populaire mythen, (ik weet niet of het een mythe is, dat moet jij me maar vertellen), of voorstelling van zaken is dat de revolutionairen of 'rebellen' zoals ze worden aangeduid, de mensen die zich verzetten tegen Assad en het regime, voorstander zijn van een aanval op Syrië. Is dat zo?

Van een afstand kan ik dat echt niet zeggen. Ik denk dat de bevolking verdeeld is, veel mensen zijn tegen. Ik denk dat sommige mensen, als gevolg van de vernietiging, het geweld en de moorden, een aanval als een 'uitweg' zien, maar ik denk niet dat ze per se de meerderheid vormen. De mensen hebben in de afgelopen 30 maanden geleerd dat niemand echt betrokken is bij hun zaak of zich zorgen maakt over de Syrische bevolking. Ze zien dat het Syrische volk geen echte vrienden heeft, ook al wordt er gesproken van 'vrienden van Syrië'. Ze begrijpen dat het Westen - Europa en de VS – geen voorstanders zijn van de overwinning van de revolutie. De mensen weten dat. Als je met willekeurige mensen in de bevrijde gebieden in Syrië praat, vertellen ze je dat als ze in de gevechten tegen het regime een gebied of regio dreigen te verliezen, ze wapens ontvangen, maar als ze winnen houden de wapenleveranties op. En de reden hiervan is dat het Westen en de VS willen dat deze oorlog in een patstelling blijft, want dat is in hun belang. Ze zijn niet op de hand van het regime en ze zijn er niet voor dat de revolutionairen, of wat zij Al Qaida noemen, winnen. Voor de VS was het tot nu toe het gunstigste dat het conflict zich voortsleept. Dat is ook in het belang van Israël, dat wil ook niet dat de revolutionairen winnen. Veel Israëliische en Amerikaanse politici zijn voorstander van het aan de macht houden van een verzwakte Assad.

Het meeste dat ik lees in de media hier in de VS, maar ook in de media van de linkse beweging, gaat er over dat het een slecht idee is om Syrië te bombarderen, maar er wordt eigenlijk niet gepraat over hoe de revolutie er daadwerkelijk uitziet. Je had het over de heropbouw van instellingen. Wat ik me herinner van de Spaanse revolutie, de republikeinse revolutie in de jaren 30, is dat daar de anarchisten en socialisten ook op twee fronten vochten, tegen de fascistten, en tegen de communisten, maar dat is een ander verhaal. Maar wat mij steeds trof waren de beschrijvingen van hoe de revolutie er eigenlijk uit zag in Spanje, de opbloei van een soort egalitaire samenleving. Hoe ziet de revolutie in Syrië er ter plekke uit?

De revolutie is zeer complex, heeft verschillende lagen, er zijn verschillende dingen tegelijkertijd aan de hand. Het meest bepalende is de volksrevolutie, maar er is ook sprake van een permanente semi Koude Oorlog tussen de VS en hun bondgenoten aan de ene kant, en Rusland en zijn bondgenoten aan de andere kant. Ook is er een conflict tussen Iran en zijn bondgenoten enerzijds en Israël en de Golfstaten aan de andere kant. Er zijn dus verschillende lagen in dit conflict, maar de meest dominante - en dat is wat veel Syriërs geloven - is de volksrevolutie. En ik denk dat het heel belangrijk is om dat te begrijpen.

Een andere reden om de Syrische revolutie te vergelijken met de Spaanse Oorlog zoals je al zei, is dat elke linkse persoon, elke progressief een mening heeft over wat er aan de hand is in Syrië, net zoals dat indertijd het geval was met de Spaanse Revolutie. En de meeste van die linkse mensen nemen helaas een verkeerde positie in. Ze denken op een heel beperkte manier over de Syrische revolutie waarbij er slechts twee machtspolen bestaan.

Links in de VS, of links in Syrië?

Zelfs links in Syrië, Arabisch links, en de Amerikaanse en Europese linkerzijde zijn verdeeld. Voor het grootste deel zien ze het conflict als een oorlog tussen enerzijds de VS en anderzijds mensen die tegen de VS zijn, 'anti-imperialisten' volgens sommigen. Dat zou dus ook Hezbollah, Iran en Syrië omvatten en zij geloven dat Syrië de Palestijnen steunt en ga zo maar door. Ze hebben een zeer slecht begrip van de Syrische geschiedenis, hoe gewelddadig het Syrische regime de afgelopen 40 jaar is geweest en hoe vaak het de Palestijnse strijd verraden heeft enzovoort. In zekere zin omarmen die linkse mensen of progressieven eigenlijk de Bush-doctrine dat er geen enkele vorm van complexiteit in je opstelling kan zijn.

Je bent voor of tegen ons?

Ja, de tweepolige, reductieve manier van denken over de revolutie. Ik denk dat dat zeer schadelijk is. Het geeft de verkeerde boodschap aan het Syrische volk. Veel Syriërs denken dat links altijd voor het regime is. Onlangs hebben we in New York en andere steden demonstraties gezien waar mensen demonstreerden tegen de oorlog en waar portretten van Assad werden meegedragen.

In Boston bijvoorbeeld, de volgende dag was dat een prominent beeld bij een artikel over de protesten in de Boston Globe, mensen die met Syrische vlaggen zwaaiden en foto's van Assad omhoog hielden. Daardoor werd de hele demonstratie niet gezien als een actie tegen een aanval op Syrië, maar als steun voor Assad. Maar ik weet van binnenuit dat dat tegengesteld was aan de boodschap die de organisaties die de mars steunden over wilden brengen.

Precies. Links, 'dat' links, ik wil niet generaliseren, dat deel van links verliest zijn geloofwaardigheid. Mensen zowel in de VS, in de Arabische wereld of in Syrië krijgen niet de boodschap dat dit echt een actie tegen de oorlog is, ze zien de foto's van Assad en zien het als propaganda en niet als een actie tegen de oorlog.

Links heeft echt een taak. Het moet een nieuwe positie, een meer coherent standpunt formuleren. Stelling nemen tegen de oorlog en tegen de dictatuur. En zolang ze dat niet doet zal ze elke vorm van geloofwaardigheid missen. Mensen in Syrië zien dat bijna als een toestemming om te doden want het Syrische regime zendt beelden van die demonstraties uit op de staatstelevisie, om te laten zien hoe populair het in het Westen is en dat mensen in de straten van New York en andere steden demonstreren met foto's van Assad. Het Syrische regime is zelf niet in staat om dergelijke demonstraties of bijeenkomsten in Syrië te organiseren, dus het was erg blij om te zien dat het elders wel gebeurde. Veel van de mensen die demonstreren weten niets over de werkelijkheid waarin de Syriërs leven, van hun strijd, van de gevechten, van het dagelijkse verzet, en wat ze proberen op te bouwen en de creativiteit waarmee ze dat doen.

Je wordt er heel nederig van als je naar Syrië gaat en ziet wat de mensen daar aan het doen zijn. Er zit een zeker racisme in, een ontkenning van de rol van de Syriërs, als er gezegd wordt: "dit is allemaal een samenzwering, de VS heeft dit van het begin af aan gepland, het is een samenzwering tegen Assad," en ga zo maar door. Alsof de Syriërs zelf geen rol spelen, dat ze niet echt voor zichzelf kunnen denken, dat ze niet echt een revolutie kunnen maken. Dat is een grote fout die door links wordt gemaakt.

Het belangrijkste dat de progressieve beweging en mensen die zich echt zorgen maken om de Arabische revolutie, die echt willen dat die ergens toe leidt en die hem willen ondersteunen en hun solidariteit willen laten blijken, moeten doen is afstand nemen van de allianties met verschillende staten en werken aan het opbouwen van een sociale beweging die de Syrische bevolking ondersteunt.

Die solidaire ondersteuning kan verschillende vormen aannemen. Het kan door middel van rapportages: een verantwoordelijke journalist die naar Syrië gaat en ziet wat er ter plekke gebeurt, en probeert zijn of haar werk serieus te nemen, en niet alleen verslag te doen van de gevechten en het militaire aspect van de revolutie, want ik denk dat dat slechts het topje van de ijsberg is, het meest zichtbare deel, maar niet het belangrijkste deel. Wat er in Syrië gebeurt is veel meer dan dat. Er zijn

vele revoluties gaande, op elk gebied: in de politiek, in de cultuur, op sociaal vlak, in de economie. Mensen zijn bezig met het opzetten van nieuwe instellingen en met nieuwe ideeën proberen ze de meest moeilijke problemen aan te pakken, op te lossen. Dat is een deel van wat er gedaan kan worden.

Er is behoefte aan artsen en ingenieurs, ze hebben elk soort activist nodig die hen kan helpen. Dit soort solidariteit probeert in principe te herhalen wat de mensen hebben gedaan ten aanzien van Palestina: proberen om een wereldwijde solidariteitsbeweging op te bouwen die los staat van de op de staat gerichte politiek die we de afgelopen 30 maanden gezien hebben en die alleen draait om overheden, staten, legers, enzovoort. Ik denk dat dat de meest krachtige boodschap is die wij aan de Syrische bevolking kunnen sturen: het bouwen van een alternatieve sociale beweging op wereldschaal die de complexiteit van de Syrische revolutie begrijpt en inziet dat die niet te reduceren is tot 'jihadisten' en 'Al Qaida', die de gelaagdheid begrijpt. Progressieven en linkse mensen moeten echt de nadruk leggen op het revolutionaire deel, en niet alleen het verhaal van de 'samenzwering' herhalen dat de werkelijkheid geheel reduceert tot wat we in de media zien.

Dit is de transcriptie van een radio interview met Yasser Munif dat oorspronkelijk verscheen op het blog [syriafreedomforever](#).

Grenzeloos geschriften

- * Vakbondswerk aan de basis
- * De strijd voor een echt nieuwe vakbeweging
- * Links en de Syrische revolutie
- * Wat is ecosocialisme?
- * Democratisering van de economie

Links en de Syrische revolutie

In de burgeroorlog in Syrië zijn al ruim 110.000 doden gevallen en een half miljoen gewonden en verminkten. Vier miljoen Syriërs zijn binnen Syrië gevlucht en twee miljoen naar de omringende landen met name Libanon en Irak. Daarmee is de burgeroorlog in Syrië het meest bloedige conflict in deze eeuw.

Achter het geweld van de gewapende strijd in Syrië gaat een volksrevolutie schuil. Een revolutie waarin Syriërs proberen hun lot in eigen handen te nemen. Het revolutionaire proces in Syrië en in de rest van de Arabische wereld zal niet op korte termijn tot een overwinning kunnen leiden. Het zal een langdurig proces zijn waarbij terugslagen en perioden van opgang elkaar af zullen wisselen en waarbij zich allerlei onverwachte wendingen voor kunnen doen. Het steunen van dit revolutionaire proces in al zijn zwakheid en grilligheid moet voor links voorop staan.

